

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto : : \$6.00
Za pol leta : : \$3.00
Za New York celo leto : \$7.00
Za inozemstvo celo leto : \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: Chelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

NO. 35. — ŠTEV. 35.

NEW YORK, WEDNESDAY, FEBRUARY 11, 1931. — SREDA, 11. FEBRUARJA 1931

TELEFON: Chelsea 3-3878

VOLUME XXXIX. — LETNIK XXXIX.

USODEPOLN RAZKOL V NEMŠKEM PARLAMENTU

VSI FAŠISTI SO V DRUŽBI DRUGIH POSLANCEV ODŠLI S PROTESTOM IZ RAJHSTAGA

Iz nemškega državnega zborna je odsotnih stošestdeset članov. — Curtius je govoril o novih dokazih proti vojni krvidi. — Komunisti, ki so protestirali proti proračunu, so ostali v rajhstagu. Sprejeta je bila odredba, ki omejuje poslancem svobodo govorja.

BERLIN, Nemčija, 10. februarja. — Poslanec Franz Stoehr je danes odstopil kot podpredsednik rajhstaga. Tako nato je odšel iz državnega zborna v družbi 107 nacionalističnih (fašističnih) poslancev. Tudi nekateri poslanci drugih strank so se mu pridružili, tako da jih je zdaj vseh skupaj 160 odsotnih.

Predno so odšli, so zakričali trikrat zaporedoma "heil" ter rekli, da se bodo vrnili, ko bo njihova navzočnost potrebna.

Komunisti, ki so tekem razprav o proračunu, odločno protestirali proti vladi, so ostali v dvorani.

V zbornici je nastal razkol zato, ker je bila sprejeta predloga, ki omejuje poslancem pravico govorja.

Take odredbe smatrajo fašisti za diktatorične.

Posebno je tudi razburil fašiste sledeči vladni sklep:

Nemčija ne namerava uničiti Youngovega načrta. Poudariti je pa treba, da ni Nemčija nikdar garantirala, do bo mogla zadostiti vsem obveznostim tega načrta;

Nemčija bo obdržala svoje mesto v Ligi narodov;

Nemčija bo zahtevala, naj se uvede splošno gibanje za razorožitev ter zahteva pravičen delež pri splošni razorožitvi.

Curtius je govoril o novih dokazih glede vojne krvide ter rekel med drugim:

Nemčija zahteva isto varnost kot druge sile. Enakost glede oboroževanja je absolutno potrebna za evropski mir. Ako Liga ne more uvesti splošne razorožitve, je izgubila vso pravico do obstoja.

Zunanji minister dr. Curtius se je dotknil tudi nemške zunanje politike ter izjavil, da so se pojavili novi dokumentarni dokazi, ki jasno očitujejo, da Nemčija ni odgovorna za izbruh svetovne vojne.

V podrobnosti se ni spustil, ampak se je zadovoljil le s tem migljajem.

Po njegovem mnenju bo prišel mednarodni tribunal prej ali slej do prepričanja, da Nemčija ni zakrivila vojne, vsled česar bo moral preklicati svojo prvotno obsodo.

GENERALNA STAVKA NA MADEIRI

Generalna stavka je izbruhnila na Madeiri. — Protest proti podraženju kruha.

FUNÔAL, Madeira, 10. februarja. Vse trgovske življenje mesta in približnica je bilo ohromljeno v sledenje generalne stavke, ki je bila proglašena pretekel teden v protest proti podraženju kruha.

Do resnih spopadov je prišlo že v petek. Trije delavci in en policist

so bili ubiti, ko so oblasti skušale zlomiti stavko. Tekom protioprora so bile uničene tri pekarije in ena tvornica za makarone. Vlada je ojačala tukajšnje cete z nadaljnimi četami iz Lizbone.

CASABLANCA, Maroko, 10. februar. Parnik Carinthia se je moral vrniti v Casablanco, potem ko si je zmanjšan prizadeval zasidrati se v Funchal.

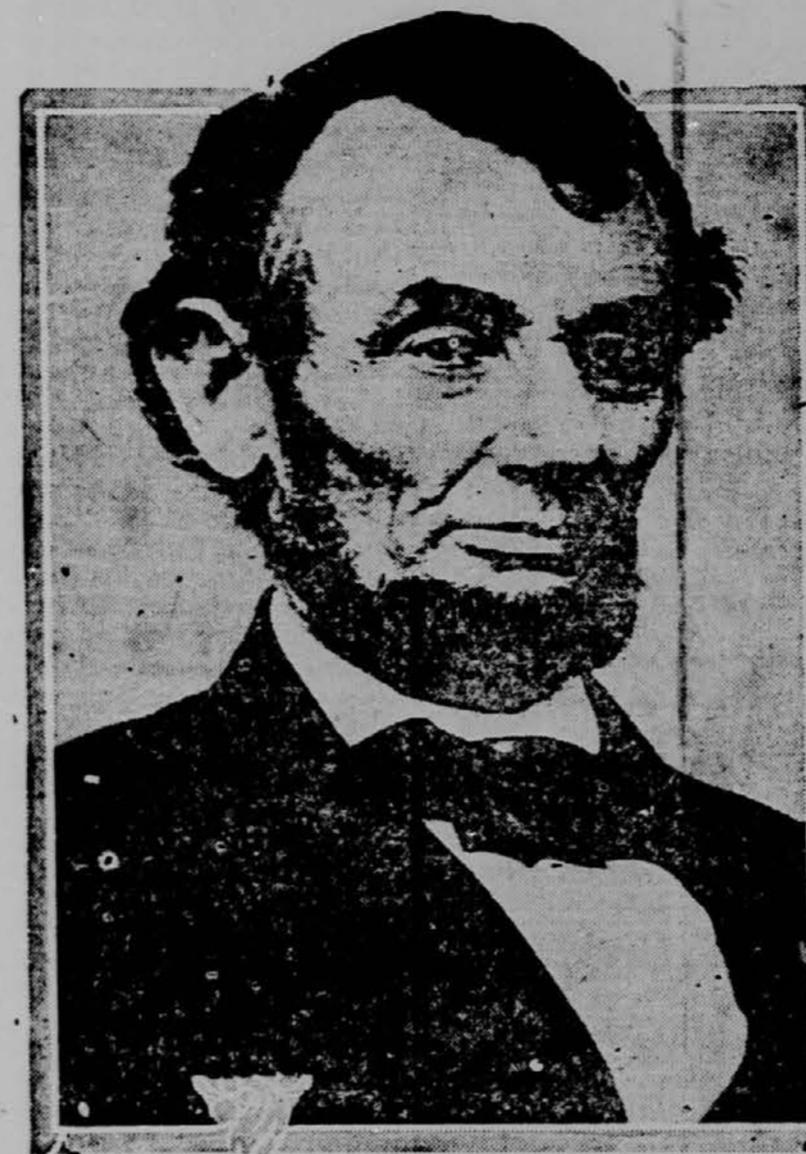
Soglasno s poročilom potnikov je bil namerjen na parnik top z breza.

Parnik je bil prisiljen odkriti čimprej mogoče.

Častniki so se izkrcali v motorjem čolnu ter se skušali posvetovati z oblastmi.

Stavkarji so jih prepodili.

ABRAHAM LINCOLN

kojega rojstni dan praznuje jutri vsa Amerika.

DOBER PLEN ZVEZNIH AGENTOV

V Newarku s o razkrili opijsko beznico, v New Yorku so pa arretirali tri prodajalce opija in zaplenili za stotisoč dolarjev "blaga".

Neki kaznenec, ki je zaprt v Easton, Pa., je izdal zveznim agentom, kje se v New Yorku kupujejo opij, z opijem in drugimi omamljivimi sredstvi. Agent Max H. Roden in Adelson ta se takoj odpravil na delo.

V Filadelphiji sta se izdala za prodajalca narkotičnih sredstev ter se sestala z 27-letnim Edwardom Currijem in Edwardom Kresloffom. Curry sta jima da sta iz New Orleansa in da bira kupila večjo množino "blaga".

Curry je rekel da jima lahko preškrbi opij, češ, da ga ima njegov srodnik v New Yorku precejšnjo množino. Pogodili so se, da bosta plačala \$3500 za sto unc opija. Curry ju je odvedel v elegantno stanovanje Richarda Bayarda v bližini 5. Ave.

Roder je dal Bayardu zaznamovanje bankovke ter mu rekel: — V čem naj pri odnesem opij?

Bayard je šel v sosednjo sobo ter se vrnil z malim kovčkom.

— Za dvajset dolarjev ga vam prodam, če hočete.

— Dobro, — je rekel agent Roder ter segel v žep.

Iz žepa pa ni potegnil dvajsetaka, pač pa revolver in ga nastavil Bayardu na prsl. Medtem so vstopili tudi drugi agentje ter vse tri aretirali.

Pozneje so agentje vložili v neko opijsko špelunko na Mulberry Street v Newarku arretirali dva Kitaja ter zaplenili za stotisoč dolarjev opija.

Če bi bil Bayard storil eno pravljivo zmesil, bi dobil zaradi v poštovnini prodaji najmanj stotisoč dolarjev.

ZVEZNA VLADA ŽE ZOPET PREISKUJE

Zvezna preiskava bo dozgnala, zakaj so kruh, surovo maslo ter meso tako draga živila.

WASHINGTON, D. C., 10. februar. Podkomitek senatnega poljedelskega komiteja je danes povabil predstavnike tržnih magnatov ter velindustrijalcev, da izde od njih, zakaj imamo tako visoka cene kruha ter drugih živilenskih potrebsčin.

Med povabljenimi so:

George Livingstone, podpredsednik Millers National federacije v Minneapolis, Sydney Anderson, podpredsednik Generalty Mills, Minneapolis, Henry Stude, predsednik American Bakers Association, Chicago, Mr. Marshall, predsednik Continental Co. v New Yorku ter Frederick Frazier, predsednik General Baking Co.

Vsek otrok v Združenih državah pa ve, da ustvarjajo visoke cene neodvoljene kombinacije, ki manipulirajo kot se jim zdi.

Preiskava bo med drugim tudi ugotovila, če so cene za kruh, meso in mleko takoj padle v razmerju s cennimi, katere plačajo farmerji za živilo, mleko in druge potrebsčine.

Na isti način bodo skušali ugotoviti, zakaj so prodajne cene tako visoke, čeprav bi morale biti dosti nižje.

DECEMBRA SE JE PRISELILO LE NEKAJ NAD ŠEST TISOČ OSEB

WASHINGTON, D. C., 10. februar. Meseca decembra se je preselilo v Ameriko 6439 priseljencev. Iz leta 1919 jih ni še nikdar despolo tako malo.

ARGENTINCI NASPROTUJEJO STIMSONU

Razlaganje Monroe doktrine napadeno. — To doktrino se smatra za zastarelo ter kot orožje strica Sama proti latinški Ameriki.

BUENOS AIRES Argenština, 10. februarja. — V vodilnih člankih časopisa latinsko-ameriških držav glede govorja, katerega je imel državni tajnik Stimson v New Yorku zadnjih petek glede zunanjih politike Združenih držav, so bile vsebovane zelo plikre pripombe.

Skoro splošno se sodi, da je Monroe-doktrina zelo lepa v teoriji, da pa se je v praksi zelo slabo obnesla.

Tukaj izhajajoči dnevnik La Nacion je rekel da ne dvomnik nikdo o tem, da je nameraval slavnih predsednik James Monroe ščititi mlade latinske republike proti takratni "svei alijanci" v Evropi. Rekel pa je nadalje, da ni mogoče prihoditi razmer, kot vladajo sedaj, razmera.

Prestoli, proti katerim se je boril Monroe tedaj, so že davno padli. azkaj uporabljati sedaj orožje, ki je kot nekak ostanek iz prejšnjih časov?

Dostl bolj prosti pa govor "Excelsior" v Mexico City. Glede Monroe-doktrine, ki se obrača proti Evropi, ne pa proti latinski Ameriki, pravi ta mehiški list:

— Dobropoučeni ljudje vedo, zakaj se ni Mehika nikdar pridružila n. rodom, ki tvorijo Ligo narodov.

Raditega, ker je bila v versalski pogodbni direktno navedena Monroe-doktrina.

V Rio de Janeiro izhajajoči listi spominja vspršilo govorja Stimsona, da je izdala ameriška vlada na preveč zmagoslavne revolucije v Braziliji nepoz. no preposedobavljana orožja brasiliškim vstavcem ter pripominja porogljivo:

— Senator Stimson bi takrat boljše storil če bi počakal še par dni. Nato ne bi bil prisiljen opravljati se na tak način.

Cubanski listi, kjer je izvrsila prtekel torek. Tekom zaslišanja v poljedelskem uradu je menenkrat potegnil revolver ter oddal več strelov, vsed katrih so bili ranjeni trije policisti.

Baje je priznal, da je nameraval atentat na Mussolini.

Procesiran ter bil poseljen v posebnim tribunalom ter mora pričakovati smrtno odsodo.

Aretacija Schirru-ja se je izvršila prtekel torek. Tekom zaslišanja v poljedelskem uradu je menenkrat potegnil revolver ter oddal več strelov, vsed katrih so bili ranjeni trije policisti.

Sam ne vem, kje je iztaknila grdega cuka ter mu nadela moje ime. Večkrat sem jo slišal, ko je klicala: "Alex! Alex!" Ob takih prilikah sem ko norec prihitel v kuhinjo, hotel ji ustreziti ter jo vprašal kaj hoče.

Ona pa je odvrnila: — Oh, saj ni sem tebe klicala. Klicala sem drugo živo!

Sodnik je zakon ločil, toda Alexu ne bo treba nič plačevati "sladki" ženici.

SCHIRRUM IMEL AMERIŠKI POTNI LIST

Dozdevni atentator na Musolinija je imel ameriški potni list, katerega je dobil leta 1926.

RIM, Italija, 10. februarja. — Ameriški konzulat je bil danes obveščen od police, da je imel Mihail Schirru, ki je bil arretiran radi poskušenega atentata proti Italijanskemu ministru predsedniku Mussoliniu v New Yorku izstavljen potni list.

Zopet preiskava potnega lista ni bila dovoljena. Po arretaciji Schirru-ja je rekel police, da je prišel kot naturalizirani državljan Združenih držav ter se odpravil v Rim s potnim listom, izstavljenim v Latinski Ameriki.

Soglasno z današnjimi poljedelskimi poročili pa je bil potni list Schirru-ja dne 31. januarja 1930 izstavljen v New Yorku ter je nosil številko 2,325,322 ter bil izstavljen v New Yorku (Bronx) 1. oktobra 1926.

Pandit Mohan Malaya je za to, da se sprejme MacDonaldove predlage, dočim so pristaši pokojnega Pandita Nehruja odlično proti temu.

Vse kar so dos egli nacionalisti v Londonu, je bilo izpuščenje par tisoč indijskih političnih jetnikov.

NESOGLASJE NA INDIJSKEM KONGRESU

Nekateri voditelji so zato, da se sprejme MacDonaldove pogoje, dočim so drugi odločno proti temu.

ALLHABAD, Indija, 10. februarja. — Med voditelji vseindijskega konгрresa je nastal razkol. Danes so nastopili pred kongresom delegati, ki so zastopali Indijo na angleško-indijski konferenci ter predložili odpor svoja poročila.

Se predno je bil izpuščen Mahatma Gandži iz ječe, so se člani konгрesa sporazumieli da ne bodo ukrenili ničesar definitivnega, dokler se osebno ne posvetujejo z delegati, ki so bili pod vodstvom Sir Sapruja.

Pandit Mohan Malaya je za to, da se sprejme MacDonaldove predlage, dočim so pristaši pokojnega Pandita Nehruja odlično proti temu.

Vse kar so dos egli nacionalisti v Londonu, je bilo izpuščenje par tisoč indijskih političnih jetnikov.

PSA JE IMENOVALA PO MOŽU

CHICAGO, Ill., 10. februarja. — Mrs. Nelson je obtožila svojega moža Alexa, da jo je zapustil. Pred sodnikom se je Alex Nelson takole zagovarjal:

— Sam ne vem, kje je iztaknila grdega cuka ter mu nadela moje ime. Večkrat sem jo slišal, ko je klicala: "Alex! Alex!" Ob takih prilikah sem ko norec prihitel v kuhinjo, hotel ji ustreziti ter jo vprašal kaj hoče.

Ona pa je odvrnila: — Oh, saj ni sem tebe klicala. Klicala sem drugo živo!

Sodnik je zakon ločil, toda Alexu ne bo treba nič plačevati "sladki" ženici.

ALFONZ NE BO POMIRIL ŠPANCEV

Nekateri voditelji zahtevajo sklicanje konstituant. — Bodočemu parlamentu ne zaupajo.

MADRID, Španija, 10. februar. — Današnje povelje za zopetni povraček ustavnega življenja na Španskem, je vzbudilo v časopisu deželne čudne odnove. Prvi listi, ki so smeli zoperiti iziti

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
In Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četr leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembni kraju naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališča naznamo, da hitrejšo najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

Telephone: Chelsea 2878

PO ŠTRAJKU V DANVILLE

Lokalni uradniki United Textile Workers so sporili National Women's Trade Union League v Washingtonu, da se nameščuje štrajkajočih pletilcev v Dan River in Riverside tovarnah le počasi vrši. Predno vzamejo delodajaleci delavca nazaj, hočejo imeti natančne podatke o njegovem dosedanjem življenju.

Navzlic temu pa vlada med 3500 delaveci, ki so bili tekom štrajka organizirani velika sloga. Vsi so pripravljeni ob prvi priliki zopet začeti z bojem ter vztrajati toliko časa, da bo ugodeno njihovim upravičenim zahtevam.

Večina delavev je vesela, ker se jim po dolgih štirih mesecih zopet nudi skromen zaslugek, pri tem pa izražajo upanje, da se bo pologoma tudi temu utrdila.

So pa tudi taki, ki pravijo, da bi bil štrajk najbrž uspešen, če bi se nekaj časa vztrajali. Sedanji povratek na delo smatrajo za popoln poraz delavske stvari.

Matilda Lindsay, organizatorica Women's Trade Union League, je izjavila, da ima veliko upanje, da se bo dalo v Danville še marsikaj doseči.

Francis Gorman, podpredsednik United Textile Workers, je rekel po konferenci z delavskim tajnikom Doakom, da je položen temelj za unijo v tekstilni industriji po južnih državah, kar je treba smatrati v teh časih že za velik upeh.

Dobil je poročila, soglasno s katerimi je ostavil štrajk tovarne v takem položaju, da zaenkrat še ni mogoče nadomestiti vseh delavev, četudi bi imeli tovarne trg za svoje produkte.

Predno bodo stroji popravljeni, bo trajalo še nekaj tednov ali mesecev.

Medtem se H. W. Morgan pogaja z dr. J. C. Flippinom, svakom upravnega voditelja Harryja Fitzgeralda.

Morgan je premogovni baron, ki se je pogojno postavil na stran uradnikov United Textile Workers in je s posredovanjem dr. Flippina pridobil Fitzgeralda na svojo stran.

Njegovim prizadevanjem se je posrečilo, da so unijski uradniki priporočili štrajk, naj se brezpogojno vrnejo na delo.

ZAKAJ so naše vloge vsaki dan večje, in pa —

ZAKAJ se število naših vlagateljev vsak dan veča in množi?

ZATO, ker je denar pri nas naložen **VARNO**; naše bančno poslovanje je pod strogim nadzorstvom državnega bančnega oddelka, in pa —

ZATO, ker se pri nas naloženi denar lahko vedno dvigne, brez vsake odpovedi ali čakanja.

VLOGE obrestujemo po 4% mesečno; denar naložen na 2. mar. ali prej se obrestuje od 1. mar. naprej, obresti se pripisajo h glavnici dvakrat letno.

SPECIAL INTEREST DEPARTMENT

Sakser State Bank

NEW YORK STATE DEPOSITORY
82 Cortlandt Street
NEW YORK, N. Y.

Dopisi.

Ridgewood, N. Y.

Ko čitam list, vidim vedno polno novic iz raznih krajov širok Unije, o novicah iz Greater New Yorka se malo kdaj kaj piše.

Večina dopisnikov se bavi o brezposelnosti, pomankanju in bedi. Vse bi rado delala, toda dobiti delo — danes je težko. Splošno je znano, da naš narod kot zelo delaven, a kaj pomaga, ko pa dela ni.

Tudi v New Yorku je brezposelnost velikanska. Žal, da je naših rojaku dosti med njimi.

Pred nekaj dnevi sem čital neko poročilo o New Yorku, v katerem se med drugim omenja, da imamo bilo rado delalo, toda dobiti delo — Ne vem, kje je poročevalc dobil te podatke.

Ne mislite, dragi rojaki po Ameriki, da smo tu tako zelo zaposleni. Vsakdo je srečen in vesel, če ima dosti dela podnevi, a žali Bog, da sedaj se tegata za mnoge ni. Kje potem nočno delo?

Sicer se nam obetajo boljši časi in to celo v kratkem, če ne bo ostalo le samo pri oblubi.

Ko so bili časi še boljši, se je tu vilo mnogo vsakovrstnih priedtev in zabav, posebno v zimski sezoni, sedaj pa je vse nekam zastalo. Predpust se nagiba že svojemu koncu.

Na pustno nedeljo priedi Pevsko in Dramatično društvo "Domovina" v Greater New York maškaradno veselico na Osmi, naša "Domovina" je pa sklenila, da priedi veselico brez maškarade.

Na programu bo petje, ples, kenganje za dobitke itd. v spodnjih dvoranah Slovenskega Auditorija dne 15. februarja. Začetek ob 5. uri po poledne.

Vabljeni ste vsi prijatelji petja in zabave ter keglavic. Preskrbljeno bo za vse v vsakem oziru.

V kratkem bo pa naša "Domovina" vpravila krasno igro na katero se vas že sedaj opozarja. Več in natančnejše prihodnjic.

Iz več krajev poročajo o snežnih zmetih, kakor v gornjem delu države New Yorka. V soboto je pa tudi nas v mestu New Yorku in okolici posetil sneg, in dal s tem vsaj par tisočim brezpogojnim nekaj zaslužka, toda tu nima obstanka in se je kaj hitro preselil drugam, sedaj pa že dva dni dežuje in bo tako počistil sneg.

Ker smo imeli pretečeni mesec tako nestanovitno vreme, je povzročilo mnogo bolezni in vse bolnice so se napočinile, skoraj vsaka družina je imela enega ali več bolnikov doma. Ena nosa tolaža, ker sem nam približuje ljudja pomladi.

Kakor je bilo poročano, bosta imela operna pevca, naš rojak gospod Anton Šubelj in gospod Rudolf Banovec koncert v Slovenskem Auditoriju v Brooklynu, se je to včeraj zgodilo.

Koncert je bil napovedan ob 4. popoldne. Prisel sem z ženo in prijetelji od tu in iz Bethlehema dobiti pred časom v dvorano, a bila je pole malo ljudstva, tako da smo bili samo nekateri še takoj srečni in dobiti sedeže, drugi so se morali zadovoljiti z stojiski.

Ko sta prvikrat nastopila na odru, ju je ljudstvo burno pozdravilo s plaskanjem.

Proizvajala sta krasne pesmi in tako s čutom, da sta nas v duhu pospeljala prav domov v naše lepe slovenske kraje.

Uverjen sem, da je vsakdo odšel iz dvorane z najlepšimi vtisi in besedili.

BANKI MANJKA MILLION.

SRASBOURG, Francija, 10. februarj. — Zvezna vlada je sklenila, da mora dobiti prostolega bandita Virginina de Oliviero zvega ali mrtvega. Pod poveljstvom kapitana Charlesa Chevaliera je bilo poslanih dvesto mož v severni del republike, kjer se bandit boje nahaja. Na vesti ima neštečo umorov in drugih zločinov.

Ko sta prvikrat nastopila na odru, ju je ljudstvo burno pozdravilo s plaskanjem.

Proizvajala sta krasne pesmi in tako s čutom, da sta nas v duhu pospeljala prav domov v naše lepe slovenske kraje.

Uverjen sem, da je vsakdo odšel iz dvorane z najlepšimi vtisi in besedili.

PREDNICA — SLEPKARKA.

BRUSELJ, Belgija, 10. februarj. — Tukaj so zapri prednico karmelitskega samostana, ker je osleparila razne trgovce za dvestotisoč dolarjev. In imenu samostana je naročala razno blago in ga pošiljala svojim prijeteljem.

KNJIGE VODNIKOVE DRUŽBE SO RAZPRODANE

Sprejemamo pa članarino za bodoče leto.

Clanarina znaša \$1.—

Člani dobe potem knjige po pošti naravnost iz Ljubljane.

Uprava "G. N."

sedlo. Krasno je bilo, izvrstna pevca sta in pomorski smo na nju.

Čestitajo gospodu Banovcu, poselbo pa rojaku in prijatelju gospodu Šubelju.

Želim, da nas se večkrat posetiš v razveselju s kakim koncertom. Želim Vama tudi mnogo uspeha povsod, kadar bosta prijevala koncerte.

Več o tem ne bom jaz pisal, ker je gotovo kdo drugi zato določen.

Pozdrav!

Metod Konchan.

Niles, Ohio.

Cenjeni g. urendnik!

Prosim, dovolite mi malo prostora v Glas Naroda. Le malo se kdo oglaši iz tukajšnjih naselbin Niles in Girard. Dela se tukaj jako slab. Edina usnjarna dobro vibrira, toda dejata se ne more drugače dobiti, razen če kdo umre, pa se v takem slučaju jih čaka na njegov prostor kar.

Na društvenem polju pa vseeno dobro naspredujemo.

Naj tudi omenim, da bo društvo Slovenska Bistrica št. 42 v Girard, D. S. D. z. pridržalo maškaradno veselico 14. februarja 1931 v Slovenskem Domu v Girard. Pričetek ob 7. uri zvečer. Za maškarice bo nagradila \$5.00, \$2.50 in \$1.00.

Vabljena so tukajšnja društva kakor tudi sosednja društva in posamezniki. Vstopnina je 50c, za ženske 25c.

Torej na veselo svidenje!

Frank Ban.

Rock Springs, Wyo.

Nevarnost preti nad 200 premagarijem, to je očim, kateri so ozirni, ki smo zaposleni pri Central Coal & Coke Co. Omenjena družba je pod kontrolo prokuratorja (prosecutor). Delamo po dva dni v tednu. Ako se zgodi kaj hujšega kot pri zadetih veliko Slovencev, kakor tudi vseh naročnikov.

Ostale manjše premogovne družbe obratujejo se slabše, velika U. P. dela polovični čas, zaposli nikogar. Predmet ima tuje iz južnih držav. Kot vidite, premogarjem tudi pri nas ni očitljivih potresov.

Poročevalc.

ROKOBORBA.

Nocjo nastopajo pri rokoborbah v 69 Regiment Armory na Lexington Ave. in 26. cesta v New Yorku trije hrvaški rokoborci, namesto Marin Pleščina, Jack Sherry in John Grandovich.

Marin Pleščina se bo boril z znamenitim delčkim rokoborcem, Joe Stecherjem.

ZASLEDOVANJE BRAZILSKEGA BANDITA.

RIO DE JANEIRO, Brazilija, 10. februarj. — Zvezna vlada je sklenila, da mora dobiti prostolega bandita Virginina de Oliviero zvega ali mrtvega. Pod poveljstvom kapitana Charlesa Chevaliera je bilo poslanih dvesto mož v severni del republike, kjer se bandit boje nahaja. Na vesti ima neštečo umorov in drugih zločinov.

BANKI MANJKA MILLION.

SRASBOURG, Francija, 10. februarj. — Tukajšnja Alžiška banka je izdala poročilo, v katerem pravi, da ima nad milijon dollarjev primanjeljiva.

Kako smo prisluškovali naši narodni! Tu smo uživali vsi, brez izjeme. Vse lepote tiste pesmi, ki slovenski narod vanjo polaga svojo mehko dušo, svoje sanje, svoja najlepša doživetja. Vihami aplavz ob vsaki pesmi so bili najjačji dokaz,

Gledališče-Glasba-Kino

NA BANOVEC-ŠUBELJEVEM KONCEITU.

Pravijo in pišejo, da Slovenci v Ameriki hiram, izmiramo. Bo že res. V starci domovini nam pojde k zastopanu. Kot v New Yorku pravzaprav vedno vse na vseh kulturnih in zabavnih prireditvah.

Dvoparna je bila vse premajhna za množico, ki se je kar trila. Svet enkrat: je bila vsi naselbine skupaj... Kljub je bila zmanjšana obrazom izza "Slovanove" maskerade prejšnji večer. Tudi gostov celo iz daljnega Connecticuta na manjkalo. Žal ta dvorana ni za koncerte: premajhna, preniza, dušeca. Tudi ni akustična in jima je glas sproti ubijala. V pravi dvorani bi bilo nujno petje se o veliki življenski sili in volji.

Pa — naša pesem! Ki nas je pravzaprav še zadnja leta dobitelj iz stare domovine. Sicer so jo vedno gojili številni zbori skoraj po vseh naselbinah in vendar le nad povprečje. V vsej njeni umetnosti moči in visini jo čujemo še d

Zaradi tebe.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za Glas Naroda pripredil G. P.

40

(Nadaljevanje.)

Potprite še nekoliko, gospod baron. V treh tednih bo vse končano kot zaupno pričekujem!

— Dobr konec! — je vzliknil Ditrigh. — Ali verujete v to? Kriva prisega ostane kriva prisega!

— Če bi imeli le cpravka z zborom sodnikov! Mi pa imamo praviti s porotniki! Doživeli boste gospod baron, da bom imel prav!

— Iz lastne izkušnje vem kako nepreračunljivi so porotniki. Pogo sto je pravi užitek zanje, če sedi na začni klopi kak naš človek. Državni pravnik je občutitelj ter se drži le postave. Ljudje ne veljajo pri njem nicesar. Spoznal sem že porotnike!

— To je povsem razumljivo, če človek poznava njegove nazore. Rother je posebnejša postava. Njej je zapisal svojo dušo, in svoje dolžnosti smatra izvanredno resne. Jaz ne ljubim njegovih navad, a spoštujem jih vendar.

Njegova obožba go dočeločno vplivala na porotnike. Jaz poznam imena onih, ki bodo poklicani soditi o stvari. Priprosti ljudje so, in niti enega naših ni med njimi.

— Jaz ne najdem v tem nobenega vzroka za vznemirjanje. Ravno, ker so ljudje precej iste vrste, ne vzbujajo nikakih protislajov. Če bi bili med njimi ljudje višjih stanov, bi vzbujali pismiske ali pa bili od-klonjeni.

— Še enkrat, imejte pogum, dosti govoriti v prid vaše žene, da lahko pričakujemo najboljšega izida vašega slučaja. Prepričan sem o tem, da sodijo moji tovarisi stvar tako kot jaz. Vaša gospa soproga bi ne smela biti zaprisčena!

— To ne izpremeni položaj, — je pripomnil Ellern trpko.

— Ne izpremeni položaj, a govoriti v prid obožene. Raditega pravim potet, bodite potolačeni, gospod baron. In v najhujšem slučaju bi ne bi la vaša žena poslana v zapor.

— To bi bila njenja smrt, — je šepetal Ditrigh.

— Torej nam preostaja le še prošnja za milost!

— To trajala predolgo časa. Če bi bila konečno uslušana, bi žena že davno umrla, če ne teleeno, pa vsaj duševno. Pazite, ta okorelost je le predhodnika blaznosti!

Justični svetnik se je obrnil proč. Moral je gledati, kako je trpel človek pod neusmiljenim postavo, čerav je imel na svoji strani vse stvari, ki so delale življenje lahko.

— Vi imate dostop k moji ženi, kadarkoli hočete, justični svetnik?

— Da, gospod baron.

— Potem ji sporočite, da koprnm od samé skrbi in da je vsa moja ljubezen pri nji. Moj Bog, kaj naj storim, da jo ohranim svojim otrokom?

— Peljite se domov gospod baron, — je rekel Wagner ter stiskal roko obupanega. — Zaupajte v Boga! Kar ni v človeških močeh se lahko zgodi z njegovo pomočjo!

Potekli so zopet tedni, in napočil je dan porotnih obravnav.

Komaj je bilo mogoče presoditi, kakšno pozornost je vzbudil slučaj baronice Ellern.

Pri številnih je bilo razburjenje veliko, kajti skoro vsa mesta so zasedli uslužbenici na gradu.

Najraje bi prišli vse, da so blizu spoštovane gospe v najtežji uru njenega življenja.

Ditrigh je dobil pravico sestti v bližini obožene.

Državni pravnik se je prikazal in za njim sodniški zbor ter porotniki.

Zavzeli so svca mesta. Kako rad bi storil vse to Ditrigh ter sedel med njimi da sodijo tukjo!

A danes!

Globoka tišina je zavladala.

Tam je prihajala ona, njegov ponos in njegova prisrčno ljubljena žena! Smrtnobleda, z udrtimi lici!

Ce ga je poznala? On ni vedel tega, a ona se navidez ni brigala za svojega moža.

Ditrigh je zrl proti možu, ki bi moral dvigniti obožbo. Ali je ostal neginjen pri tem pogledu duševne muke?

Na obrazu državnega pravnika se ni zpremenilo ničesar, pokoza se je tako zaprt v strog kot poprej.

Ni pa hotel pogledati obožene.

Običajne formalnosti so bile kmalu končane.

Izbrali ter zaprisegli so porotnike, in sodniški pisar je prečital z enakomernim glasom otvorilni sklep.

Na vprašanje predsednika, če se Regina smatra krivo dejanju, je odgovorila slednja pritajeno, a jasno: — Da!

— Ali imate kaj izpovedati v svoj prid?

Regina se je zvrila s svojimi velikimi očmi v svojega moža ter rekla s tresočim se glasom:

— Ne. Vem le, da sem morala delati tako!

Pri teh pričestih besedah je šlo šumenje skozi dvorano.

Od Regine so zopet srečale pogled Ditrigha in iz tega je črpala Regina novo moč.

Nato je zamišljal ter zgradila mejo med seboj in temi tujimi ljudmi, ki so neprestano šireli vanjo.

Zagovornik si je rekel, da je storila pravilno, da je izjavila le to.

Nato se je pritečla razprava.

Regina je stala kot omotana ter stisnila roko, katero ji je pomolil njen zagovornik. Bila je oproščena.

Sodniški svetnik Wagner je poklical moža, kajti zapazil je, da se Regina komaj drži na nogah.

— Daje Regini ruko, gospod baron, — je pozval Ditrigha. — Tu-kaj ven. Naročil sem voz pri stranskih vrati. Tam prihaja služabnik z plaščem ter klubokom gospe baronice. Pot je dolga in vi potrebujete počitka. Na mesto Velikega Ellerna naj vas odpelje v tiki, samotni za-vijac v gozd.

— To je dobra misel! — Kaj praviš k temu, Regina?

Predno je mogla kaj odgovoriti, so konji počagnili ter jo odvedli iz tega kraja.

Kot zazibana v krušen sen je zrila na svojega moža ter položila glavo na njegova prsa.

Pritečla je jokati. Čutila je da je zopet našla svojo domovino ter ž njo vred tudi ljubezen.

PETNAJSTO POGLAVJE.

Kot je predlagal justični svetnik Wagner, je domači zdravnik, doktor Glaser tudi izvrsil.

Zivci Regine so bili oslabljeni od bolezni in duševnega trpljenja, in ob pogledu na svoje otroke je padla v globoko nezavest. Regina je zopet enkrat doživila krasne čase. Ob strani svojega moža je vstala, povsem ojačana in zdrava.

Pogost je bila sama po več dni, kajti Ellerna je klicala dolžnost po-gosto v Veliki Ellern.

Ko je nekoč korakala skozi gozd, ki je blestel v ujnjiskem jutru, ji je naenkrat stopil na pot Karol Meinhardt!

Misil je, da gospodinja še spi, kajti drugače bi ne bilo na izpre-gled.

— Karol Meinhardt!

Bledi obraz Regine je obletela silna rdečica globokega razburjenja.

— Oprostite gospa baronica, da vas motim. Nisem vedel, da vsta-jate tako zgodaj!

— O motitvi ni nikakega govora, in pot k meni vam je vedno od-prta!

(Konec prihodnjic.)

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI
VESELICE,
ZABAVE
OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

NAŠ PRVI SKUPNI

VELIKONOČNI IZLET

PRIREDIMO

PO FRANCOSKI PROGI

S PARNIKOM

"PARIS"

DNE 14. MARCA (12.05 A. M.)

PRIHODNJI IZLET S PARNIKOM "ILE DE FRANCE" priredimo dne 25. APRILA (1.00 P. M.) in —

Naš NAJVEČJI ter PRVI SPOMLADANSKI IZLET

bo pa na —

15. MAJA (4.30 P. M.) s parnikom

"ILE DE FRANCE"

na katerega rojake že sedaj opozarjam. Tedaj bo potnik spremljal naš uradnik g. A. Pestotnik skozi do Ljubljane, ki bo celo pot skrbel za udobno in brezskrbno potovanje. Iz Pariza do Ljubljane vozi vlak sedaj samo 26 ur.

Po COSULICH Progi

PRIREDIMO

NAŠ PRVI ali VELIKONOČNI

IZLET

DNE 10. MARCA (4.00 P. M.)

preko Trsja z ladjo

"VULCANIA"

Nadaljni izleti po tej progi in s to ladjo se bodo vršili: 15. aprila — 19. maja in 30. julija.

Kdo želi potovati v prijetni in veseli družbi, naj se pridruži enemu našim izletom in ne bo mu žal. Za naše letosne izlete je že sedaj precejanje zanimanja, zato priporočamo, da si vsak kolikor mogoče hitro zasigira prostor. Mi smo v tem poslu že nad 40 let in vsled tolikoletne izkušnje zamoremo jamčiti najboljšo postrežbo, kakor tudi to, da bo vsak o vsem dobro, točno in pravilno poucen. Potnike, ki potujejo preko nas, dočaka naš uslužbenec na tukajšnji postaji in jih dovede k nam v pisarno.

ZA POJASNILA GLEDE POTOVANJA, POTNIH LISTOV, CEN, VIZE JEV IN PERMITOV SE OBRNITE NA DOMAČO TRVDKO —

Sakser State Bank
82 CORTLANDT ST., NEW YORK, N. Y.

MODERNI NAMIZNI GLOBUS

vam koristi pri čitanju časopisov in knjig, poda vam bolj živahnino in enotno sliko dežel, o katerih slišite, pomaga otrokom pri učenju, razvija njihovo znanje o svetu, na katerem živimo, po-veča zanimanje za zrakoplovne polete, potovanja in ekspe-dicije.

KRASNO
BARVAN
TRPEŽNO IZDE-LAN
MODERN
VZOREC

TA LEPO NAPRAVLJEN GLOBUS

kaže v pravem razmerju vodovje in su-ho zemljo, na njem so vse izpremembe, ki so posledica zadnjih razkritij. Ta globus bo odgovoril na vsako zemljepisno vprašanje, bodisi odraslim, bodisi u-četi se mladini. S tem globusom vam je pri rokah svet vzgoje in zabave.

POTREBEN V
VSAKEM DOMU
SOLI ali PISARNI

V premeru meri globus 6 inčev

Visok je 10 inčev

Prednosti
globusa

12. februarja:

Sutgart, Cherbourg, Bremen

13. februarja:

Mauritania, Cherbourg

14. februarja:

Europa, Cherbourg, Bremen

15. februarja:

Lafayette, Havre

Augustus, Napoli, Genova

16. februarja:

President Harding, Cherbourg, Ham-

burg

17. februarja:

Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg

18. februarja:

Berlin, Boulogne Sur Mer, Bremen

Saturnia, Trst

19. februarja:

New Amsterdam, Boulogne Sur Mer, Rot-

terdam

20. februarja:

Paris, Havre

Olympic, Cherbourg